

แบบฝึกเสริมทักษะ

การอ่านจับใจความ (การอ่านในใจ)

แบบฝึกเล่มที่ ๘

การฝึกอ่านจับใจความร้อยกรองไทยปัจจุบัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โดย

นางประภา จันทร์พันธ์

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อําเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

แบบฝึกเสริมทักษะ

การอ่านจับใจความ (การอ่านในใจ)

แบบฝึกเล่มที่ ๙

การฝึกอ่านจับใจความจากร้อยกรองไทยปัจจุบัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โดย

นางประภา จันทร์พันธ์

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อําเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ได้แนวคิด ในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้เรื่องต่างๆ

การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้แบบฝึกหัดแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความ (อ่านในใจ) ขั้นมาตรฐานปีที่ ๑ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการอ่านจับใจความ (อ่านในใจ) ซึ่งครูจะได้นำไปใช้ในการสอน โดยการเน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าขึ้นแบบเรียนเป็นหลัก ผู้จัดทำได้ศึกษา ค้นคว้า เพิ่มเติมจากแบบเรียนของนักเรียน ตามเนื้อหาสาระการอ่านจับใจความ (อ่านในใจ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรฐานที่ ๕.๑.๑ สามารถอ่านบทกวีนิพนธ์ ประเภท กลอนโคลง กาย์ บทละคร บทกวีร่วมสมัย และวรรณกรรมประเภท เรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี บันทึก บทความ พงคาวดี และสามารถเลือกอ่านได้ตรงจุดประสงค์ของการอ่าน....

ผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ (อ่านในใจ) เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้นักเรียน เป็นผู้ ฟัง ไฟรีบัน และมีอุปนิสัตรการอ่านมากยิ่งขึ้น

ประภา จันทร์พันธ์

หน้า

คำนำ

คำชี้แจง

สารบัญ

แบบทดสอบก่อนเรียน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

สาระการเรียนรู้

ใบความรู้ การอ่านจับใจความร้อยกรองไทยปัจจุบัน

กิจกรรม

แบบฝึกที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑.๑

กิจกรรมที่ ๑.๒

แบบฝึกที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒.๑

กิจกรรมที่ ๒.๒

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เฉลยกิจกรรมที่ ๑.๑

เฉลยกิจกรรมที่ ๑.๒

เฉลยกิจกรรมที่ ๒.๑

เฉลยกิจกรรมที่ ๒.๒

บรรณานุกรม

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีทั้งหมดจำนวน ๙ เล่ม ดังนี้

แบบฝึกเล่มที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

แบบฝึกเล่มที่ ๒ หลักและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

แบบฝึกเล่มที่ ๓ การอ่านจับใจความเข้าใจ

แบบฝึกเล่มที่ ๔ การอ่านจับใจความบวกความ

แบบฝึกเล่มที่ ๕ การอ่านจับใจความสารคดี

แบบฝึกเล่มที่ ๖ การอ่านจับใจความนิทาน

แบบฝึกเล่มที่ ๗ การอ่านจับใจความเรื่องสั้น

แบบฝึกเล่มที่ ๘ การอ่านจับใจความร้อยกรองไทยปัจจุบัน

การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. แบบฝึกเล่มนี้ เป็นแบบฝึก เล่มที่ ๙ เรื่อง การฝึกอ่านจับใจความสำคัญจาก
ร้อยกรองไทยปัจจุบัน มีจำนวน ๒ แบบฝึก ๆ ละ ๒ กิจกรรมรวมทั้งหมด ๔ กิจกรรม

๒. ขั้นตอนการใช้แบบฝึก

๒.๑ นักเรียนศึกษาทำความเข้าใจกับจุดประสงค์ของแบบฝึก

๒.๒ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

๒.๓ นักเรียนศึกษาในความรู้การจับใจความร้อยกรองไทยปัจจุบัน

๒.๔ นักเรียนทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะทั้ง ๒ แบบฝึก

๒.๕ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

๒.๖ นักเรียนร่วมตรวจสอบกับครูในภาคผนวก

๒.๗ ครูและนักเรียนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนจากการทำ

กิจกรรมในแบบฝึกและแบบทดสอบ

แบบทดสอบก่อนเรียน
การจับใจความจากร้อยกรอง

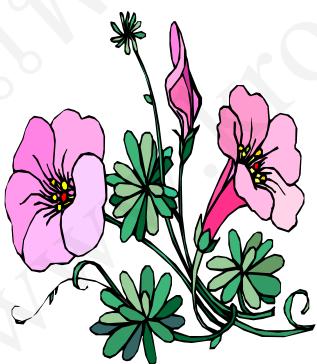
ตอนที่ ๑ จงอ่านร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามในข้อ ๑ – ๔

เพลงชาติ

ธงชาติไทยไกวัดสะบัดพลิ้ว
แลริ้วริ้วสลับงามเป็นสามสี
ผ้าพื้นน้อขอบบางเบาเพียงเท่านี้
แต่เป็นที่รวมชีวิตและจิตใจ
ชนรุ่นเยาว์ยืนเรียบรารเบี่ยบแคล้ว
ดวงตาเน่านิ่งตรงชงไสว
“ ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย ”
ฟังคราวใดเลือดซ่านพล่านทั้งทรวง
พื้นแผ่นดินถืนนี้ที่พำนัก
เราแสนรักและแสนจะแหหงหวง
แผ่นดินไทยไทยต้องครองทั้งปวง
ชีพไม่ล่วงใครอย่าถ้ามาย้ำยี
เชอร์องเพลงชาติไทยมั่นใจเหลือ
พลีชีพเพื่อชาติที่รักทรงศักดิ์ศรี

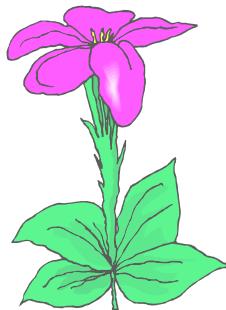
เพลงกระหึ่มก้องฟ้าก้องชาตรี
แม่ไพรีได้ฟังบัณฑอนใจ
แต่สิ่งหนึ่งซึ่งไทยร้าวใจเหลือ
คือเลือดเนื้อเป็นหนองคอมอยบ่อนไส้
บ้างหากินบนน้ำตาประชาไทย
บ้างฝกไฟลักทิชัวน่ากลัวเกรง
ทุกวันนีศึกไกลยังไม่ห่วง
แต่หวั่นทรงศึกใกล้ไล่บ่มแหง
ถ้าคนไทยหันมาช่วยกันเอง
จะร้องเพลงชาติไทยให้ไกรฟัง

นภาลัย สุวรรณชาดา

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย กากบาท (X) ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ที่
ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (๑๐ คะแนน)

๑. สิ่งใดทำให้ข้อความนี้มีลักษณะเป็นร้อยกรองเด่นชัดที่สุด
 - ก. การใช้จำนวนคำที่มากทันทุกรรค
 - ข. การใช้คำสัมผัสคล้องจอง
 - ค. การใช้คำไฟแรงสะสละลาย
 - ง. การใช้คำและข้อความที่สะเทือนใจ
๒. ใจความสำคัญที่สุดของร้อยกรองชิ้นนี้คืออะไร
 - ก. เพลงชาติ
 - ข. แผ่นดินไทยไทยต้องครองทั้งปวง
 - ชิพไม่ล่วงไครอย่าลำมาเยี่ยม
 - ค. แต่สิ่งหนึ่งซึ่งไทยร้าวใจเหลือ
 - คือเลือดเนื้อเป็นหนองนองคอบนบ่อนไส้
 - ง. ถ้าคนไทยหันมาฟังกันเอง
 - จะร้องเพลงชาติไทยให้ไครฟัง
๓. ผู้แต่งต้องการจะบอกอะไรแก่ผู้อ่านมากที่สุด
 - ก. เมืองไทยมีเพลงชาติและธงชาติของตนเอง
 - ข. เมืองไทยมีหนองนองบ่อนไส้
 - ค. คนไทยต้องรักและหวงแหนแผ่นดินไทย
 - ง. คนไทยต้องรักและสามัคคีต่อกัน
๔. นำเสียงหรือทางเสียงของผู้แต่งเป็นอย่างไร
 - ก. ภาคภูมิใจ
 - ข. แคนนใจ
 - ค. ห่วงใย
 - ง. เสียดสีประชดประชัน

ตอนที่ ๒ จงอ่านร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำตามในข้อ ๕ – ๖

เสียงปืนที่ดังลั่น	ตัวแม่น้ำต้องสิ้นใจ
ลูกน้อยที่กอดไห้	กระดอนไปเพราแרגปืน
ฟืนใจเข้ากอดแม่	หวังแก้ให้แม่ฟื้น
แม่จ้าพะระเสียงปืน	จึงไม่คืนชีวิตมา
ไทยโคลจึงประหาร	คาดไหหนพิพากษา
ถ้าลูกท่านเป็นสัตว์ป่า	ไครเบ่นผ่าท่านยอมไหหน
ชีวิตไคร ไครกีรัก	ท่านประจักษ์บ้างหรือไม่
โปรดเดิดงเห็นใจ	สัตว์ป่าไชรักกีเหมือนกัน
	สืบ นาจะเสถียร

๕. ร้อยกรองในตอนที่ ๒ เป็นคนละชนิดกับในตอนที่ ๑ จงพิจารณาว่าแตกต่างกันอย่างเด่นชัดที่สุดตรงจุดใด

ก. การใช้จำนวนคำในแต่ละวรรค

บ. การมีสัมผัสคล้องจอง

ค. การกำหนดลักษณะไฟแรง

ง. การสร้างอารมณ์สะเทือนใจ

๖. จากร้อยกรองในตอนที่ ๒ ใจความสำคัญที่สุดที่ผู้แต่งต้องการบอกผู้อ่านคืออะไร

ก. เสียงปืนที่ดังลั่น ตัวแม่น้ำต้องสิ้นใจ

บ. ถ้าลูกท่านเป็นสัตว์ป่า ไครเบ่นผ่าท่านยอมไหหน

ค. ชีวิตไคร ไครกีรัก ท่านประจักษ์บ้างหรือไม่

ง. โปรดเดิดงเห็นใจ สัตว์ป่าไชรักกีเหมือนกัน

ตอนที่ ๓ จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามในข้อ ๗ – ๑๐

ยามเยี้ยมนี้

ปดพิมีดมัวทั่วสถาน

อากาศเย็นเยือกหน้าหนาววิກาก

สังคปานป่าใหญ่ไร้สำเนียง

มีแต่เสียงจิงหริดกระกริดกริ่ง

เรไรหริงร้องธรรมะเงยเสียง

คงความว้าวว้ากระเปาะเป่าเพียง รู้ว่าเสียงกระแ่ววแผ่วแอวย

๗. บทร้อยกรองนี้เป็นคำประพันธ์ประเภทใด

ก. กลอนบทละคร

ข. กลอนสุภาพ

ค. กลอนสักว่า

ง. กลอนคอกสร้อย

๘. ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการแต่งคำประพันธ์นี้

ก. พรรณนาชีวิตสัตว์

ข. เลียนเสียงธรรมชาติ

ค. บรรยายความรู้สึก

ง. บรรยายภาพที่เห็น

๙. เสียงในคำประพันธ์นี้บอกให้ทราบว่าอยู่ในระยะใด

ก. ทึ้งไกลและไกด

ข. เดี่ยวไกลเดี่ยวไกด

ค. ไกล

ง. ไกด

๑๐. ผู้แต่งมีความรู้สึกอย่างไร

ก. เศร้าใจ ข. ว้านหว่า

ค. ร่าเริง

ง. วิตกกังวล

หน่วยที่ ๙

การอ่านจับใจความร้อยกรองไทยปัจจุบัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนอธิบายลักษณะของร้อยกรองไทยปัจจุบันได้
๒. นักเรียนอ่านจับใจความร้อยกรองไทยปัจจุบันได้

สาระสำคัญ

๑. ความหมายของร้อยกรอง
๒. ลักษณะเด่นของร้อยกรองไทยปัจจุบัน
๓. แนวการพิจารณาการอ่านจับใจความร้อยกรองให้ถูกต้องและรวดเร็ว

ใบความรู้

การอ่านจับใจความร้อยกรองไทยปัจจุบัน

ร้อยกรอง คือ งานเขียนที่เรียบเรียงขึ้น โดยมีลักษณะบังคับ จำกัดคำ และวรรณตอน ให้รับสัมผัสกันไปตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ในผันพลักษณ์ได้แก่ คำประพันธ์ประเกทกาพย์ กลอน โคลง ผันท์ ร่าย ลักษณะเด่นของร้อยกรองไทยปัจจุบันที่แตกต่างไปจากร้อยกรองไทยแบบ古格拉์มีดังนี้

๖. นิยมแต่งขนาดสั้น ๆ ประมาณ ๕ – ๑๐ บพ เพื่อให้เหมาะสมกับระยะเวลาที่อ่านและการเผยแพร่ในสื่อสิ่งพิมพ์ปัจจุบัน
 ๗. นิยมแต่งตัวข้อประพันธ์ง่าย ๆ เป็นส่วนใหญ่ เช่น กลอนแปด โคลงสี่สุภาพ และกาพย์ขานี เป็นต้น
 ๘. นิยมแต่งเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตและสังคม ใกล้ตัวของผู้อ่านนับเป็นลักษณะสำคัญที่สุดของร้อยกรองไทยปัจจุบัน ในขณะที่ร้อยกรองไทยแบบเก่า尼ยมแต่งเรื่องที่ใช้จินตนาการ โกลตัวเช่น นรก สวรรค์ เทวดา นางฟ้าฯ ฯ เป็นต้น
 ๙. นิยมแต่งโดยเน้นการให้คุณค่าทางความคิดและปัญญาแก่ผู้อ่านมากกว่าสร้างความไฟแรงหรือความงมงายของถ้อยคำ
 ๑๐. ร้อยกรองไทยปัจจุบันส่วนหนึ่งจะยังคงครัดการแต่งให้มีสัมผัสคล้ายของตามแบบแผนพื้นทักษณ์ดั้งเดิม บางส่วนพยายามแสวงหารูปแบบใหม่ ๆ มาใช้อยู่เสมอ รวมทั้งคำประพันธ์ประเภทกลอนเปล่าซึ่งไม่มีลักษณะบังคับสัมผัสคล้ายของตายตัว ได้รับความนิยมมากขึ้น

การอ่านจับใจความร้อยกรองให้ถูกต้องและรวดเร็วมีแนวพิจารณาดังนี้

๑. ชื่อเรื่อง เป็นจุดซึ่งแนะนำใจความสำคัญไว้เป็นอันดับแรก เพียงแต่ไม่นิยมบอกอย่างตรงไปตรงมาเหมือนเรื่องที่มุ่งให้ความรู้เท่านั้น จึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบประกอบไปกับการอ่านจับใจความในรายละเอียดด้วย

๒. แก่นเรื่อง โดยเฉพาะร้อยกรองไทยปัจจุบัน งานขึ้นหนึ่งมักมีคำประพันธ์คล้ายบทแต่ละมีใจความสำคัญอย่างหนึ่ง เมื่อนำใจความสำคัญในแต่ละบทซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันมาพิจารณารวมกันจึงจะค้นพบใจความสำคัญที่สุดของร้อยกรองขึ้นนี้ ได้ชัดเจนหรือบางครั้งใจความสำคัญที่สุดของคำประพันธ์ส่วนมากมักจะนิยમอยู่ทบท้ำๆ หรือบทท้ายสุดของงานประพันธ์

๓. ภูมิหลัง เป็นการสะท้อนความคิด อารมณ์สะเทือนใจของผู้แต่ง ในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง การเข้าใจภูมิหลังของเหตุการณ์จะช่วยให้สามารถจับความหมายที่แท้จริงได้ง่ายยิ่งขึ้น

๔. น้ำเสียงหรือหางเสียงของผู้แต่ง บางครั้งความหมายที่แท้จริงของเรื่องอาจจะไม่ตรงกับความหมายของถ้อยคำในร้อยกรองขึ้นนี้เสมอไป การพยายามจับน้ำเสียงหรือหางเสียงของผู้ประพันธ์ให้ได้ว่า ตีไจ เสียใจ เสียดสี ประชด ฯลฯ จะช่วยให้จับใจความได้ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น

๕. อารมณ์สะเทือนใจ เป้าหมายที่สำคัญที่สุดของร้อยกรองคือเพื่อให้ผู้อ่านเพลิดเพลินอารมณ์หรือเกิดอารมณ์สะเทือนใจและคล้อยตามความต้องการของผู้ประพันธ์ จนน้ำหากมุ่งจับใจความสำคัญมากเกินไปอาจจะทำให้ขาดความไฟแรง และอารมณ์สะเทือนใจไปได้

แบบฝึกที่ ๑

การจับใจความร้อยกรองเรื่องกล้วยหาย

คำสั่ง อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้ว ทำกิจกรรมที่ ๑.๑
และกิจกรรมที่ ๑.๒

กล้วยหาย

บ้านพันอยู่ซอย ชื่อซอยต้นกล้วย	ข้างบ้านมีลิง ลิงชอบกินกล้วย
ลิงอยู่ในสวน สวนไม่มีกล้วย	ก่อนนอนทุกวัน พันชอบกินกล้วย
พันมีเงินใช้ พันใช้ซื้อกล้วย	ซื้อมาหัวใหญ่ หวานไว้กินกล้วย
เข้าออกทำงาน ทำงานแลกกล้วย	ตามาท้องหิว พันหิวากล้วย
คืนหาเห็นลิง ลิงถือหัวกล้วย	พันไม่โหลง เดอะลิงแย่งกล้วย
ไม่โหเดียวย มีแต่เปลือกกล้วย	พันรู้ความจริง ลิงเปล่ากินกล้วย
เพื่อนบ้านหลายคน เที่นคนลักกล้วย	เป็นคนบุดดิน ไม่ชอบกินกล้วย
ลูกเล็กของขา กินข้าวบดกล้วย	ขาเป็นคนจน จนไม่มีกล้วย
ลูกเล็กหัวนัก เขาจึงลักกล้วย	

วัฒน์ วรรณยางกูร

พม.. ไม่ใช่แพะ
นะครับ

กิจกรรมที่ ๑.๑

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย กากบาท (X) ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ที่
ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (๑๐ คะแนน)

๑. ข้อใดไม่ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง

- ก. บ้านอยู่ที่ซอย ตันกล้าย
- บ. ข้างบ้านมีลิง
- ค. ข้างบ้านมีสวน
- ง. ในสวนปลูกกล้าย

๒. ใครชอบกินกล้าย

- ก. ลิง
- บ. นัน
- ค. เพื่อนบ้าน
- ง. ข้อ ก และ ข ถูก

๓. พันกินกล้ายในเวลาใด

- ก. ตอนเช้า
- บ. ก่อนไปทำงาน
- ค. ตอนกลางวัน
- ง. ก่อนนอน

๔. พันคิดว่าใครเป็นผู้ขึ้นไปยกกล้าย

- ก. ลิง
- บ. เพื่อนบ้าน
- ค. คนบุญดิน
- ง. ลูกคนบุญดิน

๕. ทำไม้ “ฉัน” จึงคิดว่าลิงโนยกล้ำย
- ก. เท็นลิงกินกล้ำย
 - ข. ลิงถือห่วงล้ำย
 - ค. ลิงชอบกินกล้ำย
 - ง. ลูกทุกชื่อ
๖. การที่ลิงถูกໄล่กวนเดะ ตรงกับคำนวน
ไทยว่าอย่างไร
- ก. แพะรับนาป
 - ข. ตอกกระไดพลอยโจน
 - ค. กงกำกงเกวียน
 - ง. ของหายตระพายนาป
๗. พ่อจะอนุญาตให้ว่า ครอบครัวของ “ฉัน”
มีฐานะอย่างไร
- ก. ร่ำรวย
 - ข. ป่านกลาง
 - ค. ยากจน
 - ง. ยังสรุปไม่ได้
๘. ใคร ไม่ชอบกินกล้ำย
- ก. ลิง
 - ข. ฉัน
 - ค. คนบุดดิน
 - ง. ลูกคนบุดดิน

๕. สรุปใจความสำคัญได้ว่าอย่างไร
- ก. กล่าวwhyเพราะเพื่อนบ้านขโมยไปให้ลูกกิน
 - ข. กล่าวwhyเพราะลิงขโมยกลัวไปกิน
 - ค. กล่าวwhyเพราะคนบุคคลนั้น ขโมยไปให้ลูกกิน
 - ง. กล่าวwhyเพราะเพื่อนบ้าน ลิง และ คนบุคคลนั้น ขโมยไป
๑๐. นำเสียงหรือทางเสียงของผู้แต่งเป็นอย่างไร
- ก. เศร้าใจ
 - ข. แคร์ใจ
 - ค. สงสารและเข้าใจ
 - ง. พึงพอใจ

กิจกรรมที่ ๑.๒

คำสั่ง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญเรื่องกล่าวหาอย่างไร

๑. ใคร.....
.....
.....

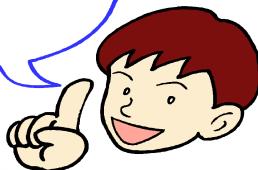
๒. ทำอะไร.....
.....
.....

๓. ที่ไหน.....
.....
.....

๔. อายุเท่าไร.....
.....
.....
.....

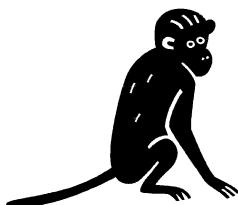
คิดให้ดี ก่อนทำ

นะครับ

แบบฝึกที่ ๒

คำชี้แจง อ่านคำกลอนต่อไปนี้แล้วทำกิจกรรมที่ ๒.๑ และ ๒.๒

ข้างริมสาก

มีอุทุมพร

ສູນແດງພຣະມາຍ

ลิงหนึ่งชา	หากินสบาย	มิต้อง โยกย้าย	จากสายสาร
อาศัยต้นเดือ	สุกแครงระเรื่อ	ทั้งกินและนอน	
ลื้นทุกชั่วใจ	ลีม ไฟร์สิงห์	เมื่อนี้ได้รับพร	จากสรวงสวารค์
ในน่านหลบ	นั่น มีกุมกีล์	ตัวใหญ่สำคัญ	
เที่ยวเสาะหากิน	ตามถิ่นแควนั้น	บังเอิญเจอะกัน	กับหวาน ไฟร์
ปราศรัยทายทัก	ตกลงสมัคร	รักกันด้วยใจ	
สัตว์บกสัตว์น้ำ	นึกขำบ้างใหม	รักกันเพียงใด	โปรดไคร์ฟงดู
ฝ่ายจะระเจี้	เสื่อเต่าเจ้าเล่ห์	วางแผนเดลี่มดู	
ทนเที่ยวไปมา	พุดจahaสู่	วางแผนเป็นผู้	มีใจเมตตา
จับกุ้งปลาได้	นำมาระไว้	ได้รับพฤกษา	
เรียกให้กินทร์	มากินกุ้งปลา	ซ่อนเร้นมารยา	มิให้ลิงกลัว
หลายวันต่อมา	ฝ่ายเมียกุณภา	รู้ท่าจากผัว	
ว่าไปพบลิง	ใจยิ่งระวัง	จึงบอกให้ผัว	จับตัวกระปี้
แม่มิได้กิน	หัวใจกินทร์	จะสิ้นชีวิ	
ขอให้รับไป	ไว้ไว้เดี่ยวนี้	จับตัวกระปี้	นึ่ม้าให้ลัน

จะเข้าสั่งได้ ตามใจ whom ขวัญ โอลนี สำคัญ ที่คำของเมีย
แห่งกว่าสายสันธ์ ไปหากบินทร์ สิ้นแรงละเที่ย
ร้องบอกลิงไฟร เชิญไปเยี่ยมเมีย ขออย่าให้เสีย คำเมียฉันเชิญ
เมียฉันจัดไว้ ปูปลาตัวใหญ่ ออย่าได้ขายเป็น
ความรักกันหนา จึงกล้าขอเชิญ ออย่าได้ทำเมิน จีหลังข้าไป
ฝ่ายว่ากระนี้ ไม่รู้ภัยมี ถึงที่ตักษัย
หลงกลุ่มภา วาจานมใน ลงจากดันไม้ กระโดยขึ้นหลัง
จะเข้มชา แห่งกว่าชารา โน้มหน้าออกฟัง
พอดึงกลางชุด ดังใจตอนหัวง แล้วก็หยุดยิ้ง พลังพุดเบี้ยลิง
กุมกีล์พุดว่า เอียวยลิงบ้า หน้าโน้แกมหึ้ง
ข้าพาเจ้ามา ใช่ว่าความจริง เอึงจะอยู่นั่ง พึงข้าก่อนตาย
เรื่องมันมีว่า นางเมียของข้า เขาว่าฝันร้าย
ต้องกินหัวใจ ลิงไฟรจึงคลาย ข้ากลัวเมียตาย จึงหมายลวงมา
ฝ่ายจอมกบินทร์ พอหูได้ยิน แทนสิ้นชีว่า
ว่าด้วยชาวนาไว เกิดในปัญญา ข้อนกลุ่มภา วาจาแหลมคม
ว่าโซ่กุ่มภา ก่อนเพื่อนจะมา ก็ไม่ประรอมก
ถ้าแม้นท่านเตือน เมื่อนท่านนิยม เรื่องนึงคงสม อารมณ์ท่านเหลือ
ข้าอดดวงใจ ของข้าฝ่าไว้ ในดันมะเดื่อ
ถ้าแม้นอยากกิน ยอมให้ชืนเนื้อ หวังจิตคิดเพื่อ เมื่อเพื่อนเดือดร้อน
หากหัววงศ์ใจ จะต้องกลับไป ในรัมสาคร
ขอเพื่อนคิดดู ให้รู้เสียก่อน ว่าจะกลับจร หรือไปต่อไป
กุมกีล์ยินคำ รู้สึกดีมีดี นำคำลิงไว
ว่าเมียของข้า ให้หัวหัวใจ เอาเนื้อท่านไป คงไม่ได้ผล

เพื่อนวอกໄไดที เร่งบอกกุมกีล์ ให้รับร้อนรน
จันอญชักชา พลาดท่าเสียพล งรีบว่าယวน ไปริมชลธี
จะระเข้มิชา แห้วกว่ายกลับนา ด้วยท่าเร็วี่
พอดึงริมฝัง หยุดยั้งทันที เจ้าลิงหัวดี โอดขึ้นบนดิน
ลิงวิงขึ้นไม้ เก็บผลเดือได สมใจกิจวิต
สุกสุกดิบดิน หยินกินหยินกิน มิชาໄไดยิน กุมกีล์เรียกหา
เรียกเพื่อนลิงเอี้ย อย่าซ้านกเลย โปรดครีบลงมา^๙
เมียข้า بهاเรอ เดียวมรณะ เพื่อนไม่ เมตตา เมียข้าต้องตาย
ลิงร้องบอกว่า นี่หรือกุมกาก ปัญญาเหลือหลาย
หลอกหลวงเราไป หวังใจให้ตาย แต่มันกีสาย เสียแล้วเพื่อนเอี้ย
ลิงโง่แกรมหยิ่ง กุมกีล์โง่ยิ่ง จริงไหหน่าเออย
รักษาตัวรอด ยอดดีแล้วเหวย ขออย่ามาเออย ว่าเป็นเพื่อนกัน

กิจกรรมที่ ๒.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบ

ตัวเลือก ก ข ค และ ง ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

๑. อุทุมพร คืออะไร

ก. ผลชุมพู่	ข. ผลเชอร์รี่
ค. ผลเงาะ	ง. ผลมะเดื่อ

๒. ภูมกิດ คืออะไร

ก. วนานชาต	ข. เสือเต่าเจ้าเล่ห์
ค. ใจแพ้เหลี่ยมจั้ด	ง. กระเบื้องแสนชน

๓. ในความฝันเมียจะระเบิดต้องการกินอะไร

ก. สมองคลิง	ข. หัวใจลิง	ค. ตับลิง	ง. ตาลิง

๔. จะระเบิดเจ้าเล่ห์หลอกลิงว่าอย่างไร

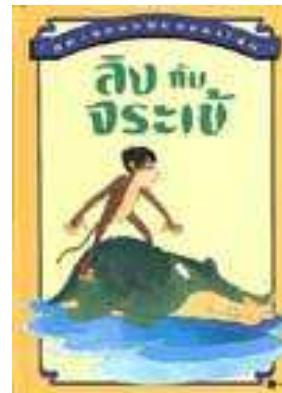
ก. ภารยาป่วย	ข. ภารยาฝันร้าย
ค. ภารยาชวนไปเที่ยว	ง. ภารยาเชิญไปเยี่ยม

๕. จะระเบิดทำอย่างไรลิงจึงรู้ว่าบាយ

ก. บอกความลับด้วยความหวังดี	
ข. บอกอุบາຍเพราจะลิงขอร้อง	
ค. บอกอุบາຍเพราจะโน่แล้วว่าคุณลาด	
ง. บอกอุบາยเพราจะกลัวลิงจะฆ่า	

๖. ลิงบอกจะระเบิดว่าหัวใจของตนอยู่ที่ไหน

ก. ใต้ต้นชุมพู่	ข. ใต้ต้นมะเดื่อ
ค. ใต้ต้นพุตรา	ง. ใต้ต้นไทร

๗. ลิงเอาตัวรอดได้เพราะอะไร

- ก. ความกล้าหาญ
- ข. ความอดดี
- ค. ความกล้าหาญ
- ง. ความฉลาด

๘. อาหารของลิงในเรื่องนี้คืออะไร

- ก. มะเดื่อสุก
 - ข. มะละกอสุก
 - ค. มะม่วงสุก
 - ง. กล้วยน้ำว้าสุก
๙. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร
- ก. ใจร้ายจับตีกัดแทน
 - ข. โง่แล้วยังอวดคลาด
 - ค. ซื้อเหมือนแมวนอนหัวด
 - ง. 玠เป็นใจดี

๑๐. ถ้าจะระเบี่ยมีพฤติกรรมในข้อ ๕ จะเกิดอะไรขึ้น

- ก. เมียจะระเบี่ยมีกินหัวใจลิง
- ข. เมียจะระเบี่ยมีพากลิงเที่ยว
- ค. ลิงได้ชุมถ้าจะระเบี่ยมี
- ง. ลิงได้กินเลือง

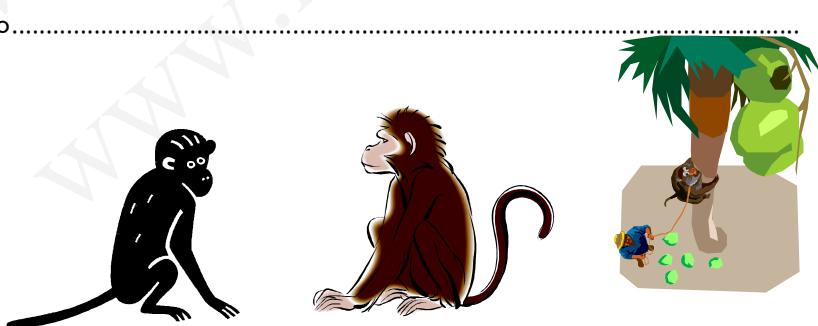

กิจกรรมที่ ๒.๒

คำสั่ง ให้นักเรียนสรุปลักษณะนิสัยของลิงกับจะระเข้ในเรื่องนี้ว่ามี
ลักษณะนิสัยอย่างไร

ลักษณะนิสัยของลิง

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....
- ๕.....
- ๖.....
- ๗.....
- ๘.....
- ๙.....
- ๑๐.....

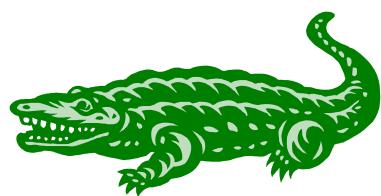

តក្យមនេនិតីយុទ្ធសាស្ត្រ

- ១.....
២.....
៣.....
៤.....
៥.....
៦.....
៧.....
៨.....
៩.....
១០.....

៤៨៧

แบบทดสอบหลังเรียน
การจับใจความจากร้อยกรอง

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ที่
ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (๑๐ คะแนน)

ตอนที่ ๑ จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามในข้อ ๑ – ๔

أيامเอ้ยามนี้

ปิดพิมีดมัวทั่วสถาน

อากาศเย็นเยือกหน้าคราววิกาด

สวัสดีปานป่าใหญ่ไร้สำเนียง

มีแต่เสียงจีงหรือกระกรีดกริ่ง

เรไรหริ่งร้องขอธรรมะเสียง

คอกควายวัววัวกระเปาะเป่าเพียง

รู้ว่าเสียงกระแ่ว่แ愧่เอย

๑. บทร้อยกรองนี้เป็นคำประพันธ์ประเภทใด

ก. กลอนบทคลาส

ข. กลอนสุภาพ

ค. กลอนสักว่า

ง. กลอนดอกสร้อย

๒. ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการแต่งคำประพันธ์นี้

ก. พรรณนาชีวิตสัตว์

ข. เลียนเสียงธรรมชาติ

ค. บรรยายความรู้สึก

ง. บรรยายภาพที่เห็น

๓. เสียงในคำประพันธ์นี้บอกให้ทราบว่าอยู่ในระยะใด

- ก. ทั้งไก่และไกดี้
- ข. เดี่ยวไกดี้เดี่ยวไก
- ค. ไก่
- ง. ไกดี้

๔. ผู้แต่งมีความรู้สึกอย่างไร

- ก. เศร้าใจ
- ข. ว้านแหวว
- ค. ร่าเริง
- ง. วิตกกังวล

ตอนที่ ๒ จงอ่านร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามในข้อ ๕ – ๙

เพลงชาติ

ธงชาติไทยไกว กวัดสะบัดพลิ้ว
แล้วริ้ว สลับงามเป็นสามสี
ผ้าผืนนี้อย่างเบาเพียงเท่านี้
แต่เป็นที่ร่วมชีวิตและจิตใจ
ชนรุ่นเยาว์ยืนเรียบร้อยเบียบแคล้ว
ดวงตาแน่นนิ่งตรงงงไสว
“ ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย ”
ฟังคราวได้เลือดซ่านพล่านทั้งทรวง
ผืนแผ่นดินอันนี้ที่พำนัก

เราแสนรักและแสนจะแห่นห่วง
แผ่นดินไทยไทยต้องครองทั้งปวง
ชีพไม่ล่วงไครอ่าย่าคำมาข่าย
เชอร์องเพลงชาติไทยมั่นใจเหลือ
พลีชีพเพื่อชาติที่รักทรงศักดิ์ศรี
เพลงกระหึ่มก้องฟ้าก้องชาตรี
แม้ไฟรีได้ฟังขังถอนใจ
แต่สิงหนึ่งซึ่งไทยร้าวใจเหลือ
คือเดือนเนื้อเป็นหนอนคออยู่บ่อนไส
บ้างหากินบนน้ำตาประชาไทย
บ้างฝกไฟลัทธิชั่วนากลัวเกรง
ทุกวันนีศึกไกลบังไม่ห่วง
แต่หวันทรงศึกไกลีไล่บ่มแหง
ถ้าคนไทยหันมาฆ่ากันเอง
จะร้องเพลงชาติไทยให้ไกรฟง

นภาลัย สุวรรณราดา

๕. สิ่งใดทำให้ข้อความนี้มีลักษณะเป็นร้อยกรองเด่นชัดที่สุด

- ก. การใช้จำนวนคำเท่ากันทุกรรค
- ข. การใช้คำสัมผัสคล้องจอง
- ค. การใช้คำไฟเราะสละล่วย
- ง. การใช้คำและข้อความที่สะเทือนใจ

๖. ใจความสำคัญที่สุดของร้อยกรองชั้นนี้คืออะไร

ก. เพลงชาติ

ข. แผ่นดินไทยไทยต้องกรองทั้งปวง

ชีพไม่ล่วงไครอย่าดำเนินมาข่าย

ค. แต่ถึงหนึ่งซี่งไทยร้าวใจเหลือ

คือเลือดเนื้อเป็นหนอนกอยบ่อนได้

ง. ถ้าคนไทยหันมาฝ่ากันเอง

จะร้องเพลงชาติไทยให้ไครฟัง

๗. ผู้แต่งต้องการจะบอกอะไรแก่ผู้อ่านมากที่สุด

ก. เมืองไทยมีเพลงชาติและธงชาติของตนเอง

ข. เมืองไทยมีหนอนบ่อนได้

ค. คนไทยต้องรักและหวงแหนแผ่นดินไทย

ง. คนไทยต้องรักและสามัคคีต่อกัน

๘. น้ำเสียงหรือทางเสียงของผู้แต่งเป็นอย่างไร

ก. ภาคภูมิใจ

ข. แกล้วใจ

ค. ห่วงใย

ง. เสียดสีประชดประชัน

ตอนที่ ๓ จงอ่านร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามในข้อ ๕ – ๑๐

เสียงปืนที่ดังลั่น

ตัวแม่น้ำต้องลิ้นใจ

ลูกน้อยที่กอดไว้

กระดอนไปเพราแรงปืน

ฝันใจเข้ากอดแม่

หวังแก้ให้แม่ฟื้น

แม่เจ้าพระเลียงปืน
จึงไม่คืบชีวิตมา
ไทยได้จึงประหาร
ศาลาไหนพิพากษา
ถ้าลูกท่านเป็นสัตว์ป่า
ไครเข่นฆ่าท่านยอมไหม
ชีวิตไครไกรกีรัก
ท่านประจักษ์บ้างหรือไม่
โปรดเกิดใจเห็นใจ
สัตว์ป่าไชรักกีเหมือนกัน
สืบ นาคเสนียร

๕. ร้อยกรองในตอนที่ ๓ เป็นคนละชนิดกับในตอนที่ ๑ งพิจารณาว่าแตกต่างกันอย่าง
เด่นชัดที่สุดตรงจุดใด
- ก. การใช้จำนวนคำในแต่ละวรรค
 - ข. การมีสัมผัสคล้องจอง
 - ค. การกำหนดลักษณะไฟรware
 - ง. การสร้างอารมณ์สะเทือนใจ
๖. จากร้อยกรองในตอนที่ ๓ ใจความสำคัญที่สุดที่ผู้แต่งต้องการบอกผู้อ่านคืออะไร
- ก. เลียงปืนที่ดังลั่น ดัวแม่น้ำต้องสืบใจ
 - ข. ถ้าลูกท่านเป็นสัตว์ป่า ไครเข่นฆ่าท่านยอมไหม
 - ค. ชีวิตไคร ไกรกีรัก ท่านประจักษ์บ้างหรือไม่
 - ง. โปรดเกิดใจเห็นใจ สัตว์ป่าไชรักกีเหมือนกัน

ก้าด
ผนคง

เฉลย

เฉลย
แบบทดสอบก่อนเรียน
การจับใจความจากนثر้อยกรอง

ข้อที่	คำตอบที่ถูก
๑	ช
๒	ง
๓	ง
๔	ค
๕	ก
๖	ง
๗	ง
๘	ค
๙	ก
๑๐	ช

เคล็ดแบบทดสอบหลังเรียน
การจับใจความจากบทร้อยกรอง

ข้อที่	คำตอบที่ถูก
๑	ง
๒	ค
๓	ก
๔	ข
๕	ข
๖	ง
๗	ง
๘	ค
๙	ก
๑๐	ง

เฉลยกิจกรรมที่ ๑.๑

การจับใจความบหรือยกรองเรื่องกล่าวยกายหาย

ข้อที่	คำตอบที่ถูก
๑	ง
๒	ง
๓	ง
๔	ก
๕	ข
๖	ก
๗	ค
๘	ค
๙	ค
๑๐	ค

เนลยกิจกรรมที่ ๑.๒

การจับใจความบรห้อຍกรองเรื่องกลัวหาย

คำสั่ง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญเรื่องกลัวหาย

๑. ไกร..... ฉันอยู่บ้านชอบดันกลัว.....

๒. ทำอะไร..... ฉันไปทำงานหนาเงินเพื่อซื้อกลัวหวีใหญ่มาแขวนไว้รับประทาน
ทุกวันและก่อนนอน เพราะฉันชอบรับประทานกลัว.....

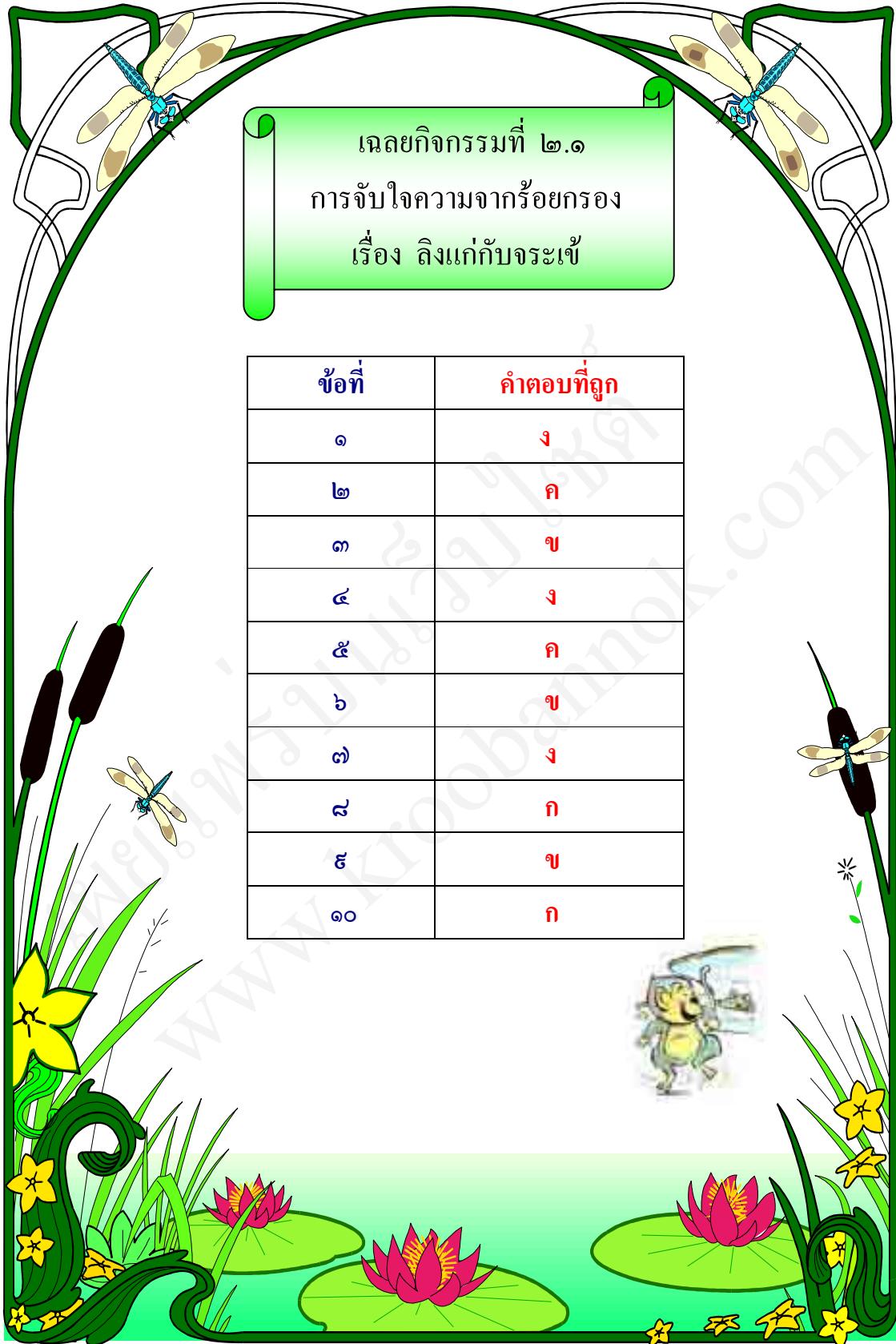
๓. ที่ไหน..... บ้านชอบดันกลัว.....

๔. อ่าย่างไร..... ฉันหิวกลัวจนตาลาย เห็นลิงถือหัวกัดaway จึงเตะลิงเพราเข้าใจผิด
คิดว่าลิงโน้มยกกลัว แต่ภายหลังทราบจากเพื่อนบ้านว่า คนรับจ้างบุญดินชี้เป็น
คนจน ลูกเล็กของเขาวิวา เขายังโน้มยกกลัวไปบดกับข้าวให้ลูกกิน.....

เนลยกิจกรรมที่ ๒.๑
การจับใจความจากร้อยกรอง
เรื่อง ลิงแก่กับกระเขี้ยว

ข้อที่	คำตอบที่ถูก
๑	ง
๒	ค
๓	ข
๔	ง
๕	ค
๖	ข
๗	ง
๘	ก
๙	ข
๑๐	ก

เฉลยกิจกรรมที่ ๒.๒

การจับใจความจากรือขกรอง เรื่อง ลิงแก่กับจะระเข้

คำสั่ง ให้นักเรียนสรุปลักษณะนิสัยของลิงกับจะระเข้ดังนี้

ลักษณะนิสัยของลิง

๑. เกียจคร้าน ไม่ขันหาอาหาร เพราะอาศัยกินถูกมะเดื่อเพียงอย่างเดียว
๒. เชื่อคนง่าย คิดว่าจะระเข้จะเป็นเพื่อนกับตนจริง ๆ
๓. มีความโลภ เห็นแก่ของกำนัล ที่จะระเข้ามาให้ เช่น กุ้ง ปู ปลา
๔. มีสติปัญญา รู้จักเอาตัวรอด สามารถหลอกจะระเข้ว่าลืมหัวใจไว้ที่ด้าน
มะเดื่อให้จะระเข้พากลับ
๕. เห็นแก่กิน เพราะจะระเข้บอกว่า เมียชิญไปเยี่ยมและได้จัดอาหารมีนู
ปลาดwarfไว้ให้ไม่ต้องเกรงใจ

อยู่ในคุณพินิจของครูผู้สอน

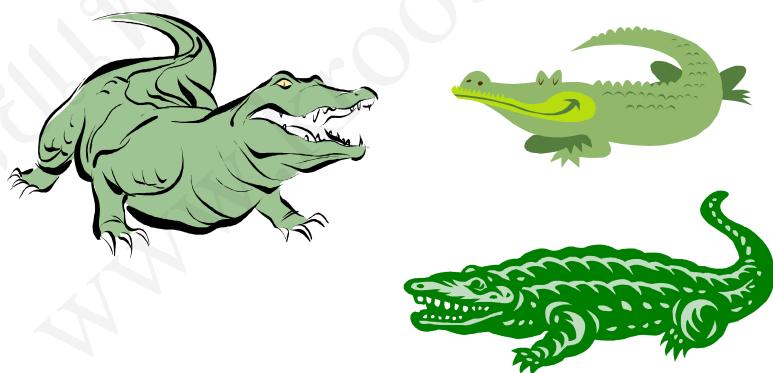

ลักษณะนิสัยของจระเข้

๑. เจ้าเลห์ วางแผนคลิงเป็นเพื่อน โดยไปมาหาสู่ลิงเป็นประจำ นำกุ้ง ปู ปลา มาให้
๒. รักภรรยา ยอมทำตามคำขอภรรยาที่ให้พาลิงไปให้กิน
๓. โกรก พูดจาหว่านล้อมลิงให้ตายใจเพื่อให้ไปกับตน
๔. โง่ บอกอุบາຍให้ลิงรู้
๕. ไม่มีความจริงใจต่อเพื่อน ยอมทรยศต่อเพื่อนเพื่อภารบาทของตนเอง

.....
..... อู้ในคุลียพินิจของครูผู้สอน

เอกสารอ้างอิง

พินรัตน์ จันทรากินนันท์. (๒๕๔๗). แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๖. กรุงเทพฯ : เดอะบุคส์.

แ渭મីរា អេមីនិល. (๒๕๔១). การอ่านจับใจความ. พิมพ์ครั้งที่ ២. กรุงเทพฯ :
សុវិជ្ជាសាស្ត្រ.